

Bash скриптове

1. Въведение

Всички UNIX и Linux системи позволяват писането на програми които да се изпълняват (интерпретират) от терминала. Тези програми могат да са на различни езици, включително и на езици от по-високо ниво като Perl, Ruby, Rexx, C, Java и др. Най-често използваните обвивки са следните:

- Bash (Bourne Again Shell)
- sh (Bourne Shell – това е най-старата от всички)
- csh (C Shell)
- tcsh (Tenex C shell)
- ksh (Korn Shell)
- zsh (Z shell)
- ash (Almquist shell)
- rsh (Remote shell)

Нека изпълним от терминала следните редове един след друг:

```
a=vision  
b="tele$a"  
echo_$b
```

Това ще изведе стринга `television`. Чрез знака `$` се извлича стойността на дадена променлива.

За удобство със символа `_` ще означим интервала, тъй като неговото произволно използване може да бъде интерпретирано погрешно. Например:

```
x=10
```

ще означава, че на променливата `x` се присвоява целочислената стойност 10, докато

```
x=_10
```

се разбира, че `bash` трябва да интерпретира командата „`x=`“ с аргумент 10, а в някои случаи, че `x` присвоява стринга „`_10`“, което няма да е коректно при използването му в някой брояч.

Нека се върнем към предния пример. Вместо да пишем програмата в терминала е по удобно да се изпълни от файл. Може да ги запишем във файл с името `script`, чрез подходящ текстов редактор:

```
#!/bin/bash  
a=vision  
b="tele$a"  
echo_$b
```

Всички редове които започват със знака # означават коментари, докато редовете с #! означават директива. За този случай директивата показва, че следващите редове от файла ще се изпълняват от програмата `bash`. За да направим файла изпълним е необходимо да дигнем правото за изпълнение :

```
chmod_u+x_script
```

Този текстов файл се нарича скрипт за обвивката и може да се изпълни директно от терминала, стига да се намираме в същата директория, чрез:

```
./script
```

Файла може да се изпълни и чрез:

```
sh_script
```

Ако искаме програмата `Hello world` ще използваме следните редове :

```
#!/bin/bash
echo "Hello, World"
```

=====

2. Променливи

Променливите в `shell` скриптовете не са строго типизирани. Типа се определя при инициализация или изрично при деклариране. Имената на променливите е прието да се пишат без използването на служебни символи.

За присвояване на стойност на променлива се използва оператора за присвояване (знака за равенство (=)). Пример:

```
x=10
```

Отново да обърнем внимание, че не трябва да се използват интервали около оператора за присвояване. Ако сложим интервал след него (`x= 10`), `bash` ще се опита да изпълни команда `"x="` с аргумент `10`. Извличането на стойност на променлива става чрез знака за долар (`$`). Стойностите на променливите могат да бъдат произволни символи, но ако се използват символи, които се използват от обвивката, възникват проблеми. Тези символи са: интервал, точка (`.`), знак за долар (`$`), по-голямо (`>`) и по-малко (`<`), (`|`), (`&`), (`*`), (`{`) и (`}`). Тези знаци могат да се използват като стойност на променлива ако са поставени в двойни или единични кавички или с обратно наклонени черти (escape). С двойни кавички може да се използват всички запазени знаци без знака за долар (`$`). За да се включи в стойността на променливата може да се използва обратно наклонена черта преди него (`\$`) или да оградите

стойността на променливата с единични кавички. Следващия пример илюстрира всичко описано до сега.

```
#!/bin/bash
num1=10
num2=20
msg1="$num1 < $num2 & $num2 > $num1" # Тук ще се покажат всички
#знаци без знака за долар,
# който използваме за да се обърнем към стойността на
# променливата.
echo $msg1

msg2="\$100 > \$10" # Тук използваме обратно наклонена черта за да
#покажем знака за долар
echo $msg2

msg3='Here we can use all of these symbols: ".", ">", "<", "|", "$",
etc'
# по този начин всички знаци ще се покажат на екрана, единственият
#символ, който не може да се използва е единична кавичка (')

echo $msg3

# При всички примери по-горе не е нужно стрингът да се слага в
#променлива.

echo ""\$msg1" is not needed to print '$num1 < $num2 & $num2 >
$num1'"
```

Изпълняваме скрипта от файла с

```
./script
```

Ако искаме да присвоим резултата от дадена команда на променлива, трябва да се оградим командата в обратно (ляво) наклонени апострофи.

Примерно:

```
s='ls_/home/s503'
echo_$s
```

ще изведе просто стринга заграден в единичните кавички, но ако сложим стринга в обратно наклонени апострофи:

```
s=`ls_/home/s503`
echo_$s
```

тогава резултата от командата `ls` ще се присвои на променливата. В случая единичните кавички могат да се използват като друго име на командата:

```
s='ls_/home/s503'
$s
```

Тук липсва `echo` и извикването само на `s` ще бъде резултата от командата `ls_/home/s503`.

Ако искаме да използваме резултата от дадена команда в стринг е необходимо да се загради командата в скоби и да се постави знака за долар преди тях `$(ls)`.

```
#!/bin/bash
echo "The date is $(date)"
```

Ако се изпълни друг скрипт от текущо изпълняващият се, текущият скрипт спира изпълнението си и предава контрола на другия. След изпълнението му се продължава първия скрипт. При този случай всички променливи, дефинирани в първия скрипт не могат да се използват във втория. Но ако те се експортират, променливите от първия те ще могат да се използват във втория. Това става с командата `export`.

```
#!/bin/bash
# Това е първият файл.
var=100
export var
./script-a
# EOF
```

```
#!/bin/bash
# Вторият файл.
echo "The value of var is $var"
# EOF
```

Изпълнението на скрипта (обърнете внимание, че вторият файл трябва да е `script-a`, ако използвате друго име, сменете името на файла в първия скрипт).

Стартираме, чрез:

```
./script
```

Друг начин за деклариране на променливи е командата `declare`. Синтаксисът на тази команда е:

```
declare -тип име-на-променливата
```

Типовете променливи са:

```
-r    - readonly
-i    - integer (цяло число)
-a    - array (масив)
-x    - export
```

Пример:

```
#!/bin/bash
declare -i var # декларираме променлива от тип integer
var=100
echo $var
declare -r var2=123.456 # декларираме readonly променлива
echo $var2
var2=121.343 # опитваме се да променим стойността на var2
echo $var2   # стойността на var2 ще е все още 123.456
```

Изпълнението на скрипта:

```
./script
```

Повече информация можете да видите в bash manual pages (man bash).

=====

3. Shell позиционни променливи

Когато се изпълнява дадена команда от терминала, тя може да включва аргументи, които се записват след нея, разделени с интервал. Тъй като командата е програма, тези аргументи се достъпват от нея. Наричат се позиционни променливи или аргументи на скрипта. Стойностите са от 1 до 9 и могат да се използват чрез \$1, \$2, ... , \$9.

Например за командата:

```
command_arg1_arg2_arg3
```

позиционните променливи ще имат съответните стойности:

\$0 – е името на командата или command

\$1 – arg1

\$2 – arg2

\$3 – arg3

Освен позиционните променливи има и специални променливи, които се използват за аргументите на скрипта за обвивката:

\$* – всички аргументи от командния ред

@ – всички аргументи от командния ред поотделно

`$#` - броят на аргументите от командния ред

Разликата между `$*` и `$@` се състои в това, че при `$*` аргументите се вземат заедно като един стринг, докато при `$@` те са поотделно и могат да се ползват като масив.

Нека разгледаме следния пример, чрез който да илюстрираме използването на позиционните променливи:

```
#!/bin/bash
echo "The first argument is $1, the second $2"
echo "All arguments you entered: $*"
echo "There are $# arguments"
```

И да изпълним скрипта чрез следните аргументи от терминала:

```
./script_arg1_arg2_arg3_arg4
```

Да разгледаме още един пример. Да се напише скрипт който преброява файловете в дадена директория, посочена като аргумент.

```
#!/bin/bash
ls $1 | wc -w
```

съответно скрипта трябва да стартираме по следния начин:

```
./script /etc
```

Този пример не пълнен, тъй като е коректно да се провери дали подадения аргумент е директория. Ако не сме подали директория, командата `ls` ще върне съобщение за грешка и след това (по конвейър), командата `wc -w` ще преброи думите в него.

В началото на тази точка споменахме, че позиционните променливи с които можем да работим са от 0 до 9. Какво се получава когато техният брой е по-голям. Стойности на позиционните променливи можем да зададем чрез командата `set`. Например

```
set `ls /etc`
```

ще бъдат зададени толкова позиционни променливи колкото резултата върне командата `ls`, и съответно за директорията `/etc` техният брой ще е много повече от 9. В този случай се използва преместване на ляво чрез командата `shift` за да можем да изчетем всички променливи. Да обърнем внимание, че тук се използват отново обратно наклонени апострофи.

```
#!/bin/bash
set `ls /etc` #задаваме стойности на позиционните променливи
#в случая техния брой се определя от броя на файловете и
#директориите в /etc
echo $1 $2 $3 #извеждаме първите 3
echo $#       #извеждаме техния брой
echo $*       #извеждаме всички
echo "SHIFT"
shift 2 #измества на ляво с две позиции
#отново извеждаме
echo $1 $2 $3
echo $#
echo $*
```

Изпълняваме с

```
./script
```

Ще забележим, че след изместването стойността на \$1 е предишната на \$3, \$2 на \$4 и т.н. Старите стойности за \$1 и \$2 няма да се пазят и броя на всички (\$#) ще е с две по-малък.

4. Аритметични операции

За въвеждане от клавиатурата се използва командата `read`.

```
#!/bin/bash
echo -n "Enter a string: "
read str
echo "String you entered: $str"
```

За изчисление на аритметични операции се използват командите `let` и `expr`.

Чрез `let` могат да се сравняват две стойности на променливи, да се извършват аритметични операции, както и да се използват за управляващи конструкции на цикли. Синтаксисът на командата е следния:

```
let value1 operator value2
```

Възможните оператори, които могат да се използват са:

+	- събиране
-	- изваждане
*	- умножение
/	- деление
%	- остатък при деление

```

>      - по-голямо
<      - по-малко
>=     - по-голямо или равно
<=     - по-малко или равно
==     - равно
!=     - различно
&      - логическо И (AND)
|      - логическо ИЛИ (OR)
!      - логическо НЕ (NOT)

```

Тази команда има и втори запис, като се използват двойни скоби:

```
$ (( value1 operator value2 ))
```

Когато променливите са от един и същи тип, аритметичните операции могат да се използват директно без командата `let` (или без скобите).

Пример:

```

#!/bin/bash
echo -n "Enter the first number: "
read var1
echo -n "Enter the second: "
read var2
declare -i var3

echo -----
echo "$var1 + $var2 = $(( $var1+$var2 ))" # за да се изчисли израза
#в двойните скоби, трябва да се сложи знака $
let res=$var1*$var2
echo "$var1 * $var2 = $res"
var3=100
var3=$var3+10 # var3 е декларирана като integer и не е нужно да се
#използва let
echo "$var3"

```

Командата `expr` има подобно действие като `let`. Нейния синтаксис е следния:

```
expr value1 'operator' value2
```

Допустими са следните операции: `+` (събиране), `-` (изваждане), `*` (умножение), `/` (деление), `%` (модул), като не е задължително да се слагат в единични кавички. Оператора за умножение трябва да се използва с наклонена черта `*`. По същия начин се използват и скобите за по-сложни изрази `\(` и `\)`. Възможно е да се съставят и логически изрази, като се използват знаците: `=`, `!=`, `<`, `>`, `<=` и `>=`.

Примери:


```
expr_5_+_2  
expr_5_\*_3  
expr_8_/_2  
expr_5_\*_\_2+_3_\)  
expr_7_\!=_5  
expr_3_\<_5
```

Командата `expr` може да се използва с някои функции, например за стрингове:

```
expr_length "Some string"  
expr_index "Some string" _"m"
```

Характерното за командата `expr` е, че тя извежда резултата в терминала, затова ако искаме да го присвоим на променлива трябва да се използват обратно наклонените апострофи:

```
a=5  
b=3  
i=`expr_${a}+_${b}`  
echo_$i
```

5. Условен оператор

Първото нещо което трябва да се разгледа това е какво представлява едно условие. Ако използваме оператора `if` (който го има в повечето езици) и го комбинираме с друга команда като условие, не е ясно как ще сработи. Например:

```
if ls
```

винаги ще е вярно, тъй като дори да не съществува директория, командата `ls` ще върне стринг за грешка, но `exit` кода (по късно ще бъде разгледан) ще е `0`, което означава, че тя е завършила правилно. За тази цел, не само за оператора `if`, но и за други оператори като цикли, за условие се използва командата `test`. Тя има специфичен синтаксис и е команда която изследва. Командата `test` проверява различни условия и връща тяхната логическа стойност: `0(true)`, `1(false)`, `>1(error)` като `exit` код. Командата има вида:

```
test израз
```

или втория вариант:

```
[_израз_]
```

където *израз* може да включва променливи и константи, разделени със знаци за операции.

Има три класа знаци: знаци за отношения, знаци за логически операции и знаци за файлове.

Примерът

`test -f _fname`

проверява дали посоченото име `fname` е име на файл, с `-d` за директория и други. Ако използваме съкращения синтаксис ще изглежда така:

`[_-f _fname_]`

Командата `test` за отношение между две променливи се използва по следния начин:

`test value1 -option value2`

`test string operator string`

или чрез съкращения запис:

`[_value1 -option value2_]`

`[_string operator string_]`

Обръщаме внимание, че при сравнение на стрингове се използва оператор, а не опция. Когато се сравняват променливи трябва да се взима тяхната стойност (чрез използването на знака `$`):

`[_$a_-gt_5_]`

Ще изброим само част от използваните операции за `test`:

<code>=</code>	еднакви низове
<code>!=</code>	различни низове
<code>-z</code>	нулева дължина на низ
<code>-n</code>	ненулева дължина на низ
<code>-eq</code>	равно (за цели числа)
<code>-ne</code>	неравно (за цели числа)
<code>-gt</code>	<code>></code> (за цели числа)
<code>-lt</code>	<code><</code> (за цели числа)
<code>-ge</code>	<code>>=</code> (за цели числа)
<code>-le</code>	<code><=</code> (за цели числа)
<code>-a</code>	логическо И
<code>-o</code>	логическо ИЛИ
<code>!</code>	логическо НЕ
<code>-f</code>	обикновен файл
<code>-d</code>	директория
<code>-w</code>	файл с разширение за запис
<code>-r</code>	файл с разширение за четене
<code>-x</code>	файл с разширение за изпълнение

Останалите опции могат да се проверят чрез командата `man` в терминала:

`man test`

В началото на този точка споменахме за `exit` кода. При изпълнение програмите често могат да настъпят грешки. Всеки път, когато една програма завърши, се връща код за завършване

наречен exit код. По подразбиране стойността 0 означава коректно завършване, а при грешка кода е различен от 0. Този код може да се провери, чрез стойността на специална променлива \$?, която съдържа кода на завършване на последната команда. Тази променлива също може да се използва за проверка на резултата от командата test.

```
a=10
b="asdfg"
[_[a_]eq_10_]
echo $? # exit code = 0

[_[b_]="_aaaaaa"_]
echo $? # exit code = 1
```

Условения оператор if има следния синтаксис:

```
if  условие
    then
        оператор1
    else
        оператор2
fi
```

Оператора if проверява exit кода на дадена команда, но най-често се използва командата test за условие. В секциите then и else може да се съдържат повече от един оператори.

Когато в else има следващ оператор if се използва ключовата дума elif:

```
if  условие
    then
        оператор1
    elif  условие
        then
            оператор2
        else
            оператор3
fi
```

Може да запишем няколко оператора на един ред като използваме знака (;)

```
if  условие; then
    оператор1
    else
        оператор2
fi
```

Примери:

=====

Да се напише скрипт който проверява дали подаденото му име е име на файл или на директория:

```
#!/bin/bash
if [ -f $1 ]
then
    echo "$1 is a file"
elif [ -d $1 ]
then
    echo "$1 is a dir"
else
    echo "$1 is not a file or dir."
fi
```

Стартираме скрипта с подходящ параметър:

```
./script /etc
./script /etc/passwd
```

=====

```
#!/bin/bash
echo -n "Enter a string: "
read str1
echo -n "Enter a string: "
read str2
echo -n "Enter a number: "
read num1

if [ $str1 == "asdfg" ]; then
    echo "str1 = asdfg "
elif [ $str1 == "asdfg" ] && [ $str2 == "asdfg" ]; then
    echo "str1 and str2 = asdfg"
else
    echo "str1 and str2 != asdfg"
fi

if [ -f "/etc/passwd" ]; then
    cat /etc/passwd
fi
```

```
if [ $num1 -eq 10 ]; then
    echo "num1 = 10"
elif [ $num1 -gt 100 ]; then
    echo "num1 > 100"
else
    echo "?!?"
fi
```

=====

Тук се проверява резултата от дадена команда (в случая `whoami`) дали е равен на определен стринг. Обръщаме внимание, че се използват обратно наклонени апострофи (```).

```
if [ `whoami` = "root" ]
then echo "Hello, admin"
elif [ `whoami` = "s503" ]
then echo "Hello, s503"
else echo "Hello, guest in `pwd` "
fi
```

====

Освен създаването на условия, чрез командата `test` е възможно използването на условни или аритметични изрази. Те могат да заместят условията за операторите `if`, `while` и `until`. Условните изрази се затварят в двойни квадратни скоби, като преди и след тях има празни интервали, например (за оператора `if`):

```
if [[ _условен израз_ ]]
```

Условните изрази използват синтаксиса на условия чрез `test`, но те включват и логическите операции:

`&&` - И

`||` -ИЛИ

`!` -Отрицание

Пример:

```
if [[ $x -gt 3 && $x -lt 42 ]]
```

ще има стойност `true` , ако стойността на променливата `x` е между 3 и 42.

За да използваме аритметични изрази като условия, трябва да ги заградим с двойни кръгли скоби:

```
if ((i>10))
```

6. Оператори за цикли

Използват се циклите: **while**, **until**, **for (for-in)**. Операторите **while** и **until** проверяват **exit** кода на дадена команда, но както и при оператора **if** се използва резултата от **test** като условие. Цикъла **for-in** се използва за обхождане на списък от стойности (или масив).

Цикъл **while** – изпълни докато условието е 0 (true):

```
while условие
do
    оператори (или команди)
done
```

Пример – въвеждаме числа, докато са по-големи от 5:

```
#!/bin/bash
i=10
while [_$i_-gt_5_]
do
    read i
    echo "You enter:  " $i
done
```

Пример – извежда числата от 1 до 9

```
#!/bin/bash
i=1
while [_$i_-lt_10_]
do
    echo -n "... $i"
    i=`expr $i + 1`
done
echo " "
```

Цикъл until – изпълни докато условието е 1 (false):

```
until условие
do
    оператори (или команди)
done
```

Пример – въвеждаме стринг, докато не въведем стринга “no”:

```
#!/bin/bash
answer=yes
until [ $answer == "no" ]; do
    echo -n "Enter a string: "
    read str1
    echo "You entered: $str1"
    echo -n "Do you want to continue? "
    read answer
done
```

Цикъл for-in

```
for управляваща-променлива in списък-от-стойности
do
    оператори (или команди)
done
```

Примери:

```
#!/bin/bash
for k in 1 2 3 4 5 6 7 8 9
do
    if [ $k -eq 3 ]; then continue; fi
    if [ $k -eq 7 ]; then break; fi
    echo -n ". . . $k"
done; echo " "
```

=====

```
#!/bin/bash
for archive in ~/*.tar
do
    echo $archive
done
```

=====

Може да използваме цикъла for да обходим позиционните променливи:

```
#!/bin/bash
for x in $1 $2 $3 $4
do
    echo $x
done
```

Но това може да се замести със служебната променлива \$@ която взима всички позиционни променливи поотделно:

```
#!/bin/bash
for x in $@
do
    echo $x
done
```

Примера може да се стартира:

```
./script arg1 arg2 arg3 arg4
```

=====

Да разгледаме още един пример, при който се извеждат всички файлове от дадена директория:

```
#!/bin/bash
set `ls $1`
for a in $@
do
    echo $a
done
```

При този пример се използва командата set, чрез която се задават стойности за позиционните променливи. За да стартираме примера е необходимо да посочим аргумента \$1, който е някоя директория:


```
./script /home/s503
```

=====

Ако е необходимо да запишем резултата от изпълнението на даден цикъл във файл, може да използваме операторите > и >>.

> - изтрива предишното съдържание

>> - долепя в края

```
#!/bin/bash
nums="1 2 3 4 5 6"
for num in $nums
do
    echo $num
done > fnums
```

Или в комбинация с конвейер. В случая след приключване на цикъла се сортира резултата и се записва във файл:

```
#!/bin/bash
strings="asd dse rdft wert gty"
for str in $ strings
do
    echo $str
done | sort > fwords
```

Файловете можем да прочетем с:

```
cat fnums
cat fwords
```

7. Генериране на случайни числа

За целта се използва променливата на обвивката \$RANDOM. Всеки път когато се използва се връща псевдослучайно число между 0 и 32767. Можем да променим интервала чрез аритметичните операции: %, +, -, *, /.

За да гарантираме, че променливата \$RANDOM ще генерира различни последователности всеки път, трябва да я инициализираме с различни стойности. Например може да използваме стойността на date с опции +%s, която ще върне текущия брой секунди, изминали от началото на UNIX епохата (започваща в 00:00:00 ч. Гринуичко време на 1 януари 1970г.) .

Пример за скрипт който връща случайно число между 1 и 20:

```
RANDOM=`date +%s`  
let NUM=($RANDOM % 20 + 1)  
echo $NUM
```

8. Масиви

Масивите съхраняват всяка стойност в уникален, отделен, индексирани компонент, наречен елемент. Елементите се означават с индекси автоматично, като се започне от 0. Масивите в bash могат да се създават по три начина: чрез инициализиране, чрез оператора declare и чрез задаване на стойности в скоби.

Обръщението към конкретен елемент на масив се извършва чрез името на променливата и индексния номер на елемента заграден в квадратни скоби „[]“. За да се видят самите стойности, съхранени в елементите на даден масив е необходимо да се деадресират. За целта се използват фигурни скоби "{}“.

```
#!/bin/bash  
array[1]=a1  
array[5]=abc  
array[10]=123  
echo "array[1] = ${array[1]}"  
echo "array[5] = ${array[5]}"  
echo "array[10] = ${array[10]}"
```

Създаване на масив, чрез присвояване на стойности зададени в скоби:

```
array=( _a_4_wer_35_t7_ )
```

В този случай

```
array[0] = a  
array[1] = 4  
array[2] = wer  
array[3] = 35  
array[4] = t7
```

Може да създадем масив и чрез командата declare и опция -a:

```
declare -a array  
echo -n "Enter some numbers separated by space: "  
read -a array # с опция -a въвеждаме елементите на масив, като те са  
#разделени с интервал  
elements=${#array[@]} #elements ще съдържа броя елементи на масива  
# ${array[@]} съдържа елементите на масива поотделно. Може да се  
#използва за цикъл for-in например:
```

```

for i in ${array[@]}; do
    echo $i
done
#извеждане с цикъл while
i=0
while [ $i -lt $elements ]; do
    echo ${array[$i]}
    let "i = $i + 1"
done
echo " "

```

Примери за използване на масиви в изрази:

```

array=(2 3 4 5)
let array[2]=7
((array[3]=9))
((array[4]=array[2]+3))
array[5]=`expr ${array[0]} + ${array[1]}`

```

9. Оператор case за условни разклонения

Пример – избор на извеждане:

```

#!/bin/bash
echo -n "Enter an option (l, s or al): "
read opt
case $opt in
l)
    ls -l;;
s)
    ls -s;;
al)
    ls -al;;
*) # other cases
    ls;;
esac

```

Пример – избор на цвят:

```

#!/bin/bash
clear
echo "Change terminal font color"
echo "-----"

```

```

echo -en "[1]Red\n [2]Green\n [3]Brown\n"
echo -en "[4]Blue\n [5]Purple\n [6]Cyan\n"
echo "[x] Exit"
echo -n "Enter: "
read char
case $char in
1) echo -e "\e[033;31m";;
2) echo -e "\e[033;32m";;
3) echo -e "\e[033;33m";;
4) echo -e "\e[033;34m";;
5) echo -e "\e[033;35m";;
6) echo -e "\e[033;36m";;
7) echo -e "\e[033;37m";;
esac

```

10. Прихващане на сигнали с trap

Понякога е необходимо да се прихващат сигнали към даден скрипт. Това може да стане, чрез trap. Командата trap има следния синтаксис:

trap команда сигнал

и указва коя команда (или функция) да се изпълни при дадения сигнал. Сигнала се задава чрез име или номер.

Пример:

```

#!/bin/bash
trap sorry INT
sorry()
{
    echo "I am sorry. I cannot do that."
    sleep 3
}
for i in 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0; do
    echo $i seconds remaining
    sleep 1
done

```

При стартиране на примера на всяка секунда се отброяват последователно числата от 10 до 0. Ако се опитаме да прекъснем изпълнението чрез комбинацията CTRL + C , чрез trap се извиква функцията sorry. Вместо с името на сигнала може да се използва неговия номер. За сигнала INT (Interrupt) номера е 2 и в горния пример можехме да използваме реда :

```
trap sorry 2
```

Сигнала с номер 9 е kill и той не може да бъде прихващан от trap.

За информация останалите номера на сигнали можем да проверим с:

```
man 7 signal
```

11. Функции

```
#!/bin/bash

func() {
    echo "Hello"
}

info() {
    echo "host uptime: $( uptime )"
    echo "date: $( date )"
}

func    # извикване
info    # извикване
```

Сортировка sleep sort:

```
#!/bin/bash
f() {
    sleep "$1"
    echo "$1"
}
while [ -n "$1" ]
do
    f "$1" &
    shift
done
wait
```

Стартираме с параметри - числа които искаме да се сортират. Тази сортировка разбира се не претендира за ефективност. При нея се използва оператора sleep, който изчаква толкова секунди колкото е стойността, и затова не е удачно да въвеждаме големи стойности:

```
./sleepsort 3 1 4 1 5 9
```

